Anul al 57-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 210 Vineri 2 August 1940
10 Pagini
P IIII

„ASOCIAȚIUNEA" CENTRALĂ SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

RAȚIONALIZAREA TRANSPORTURILOR ȘI APROVIZIONAREA POPULAȚIEI

In timpuri anormale, scumpetea crescândă a unor articole alimentare și de primă necesitate pentru populație nu este totdeauna datorită scăderii volumului lor, ci mai cu seamă crizei transporturilor. Prin criza transporturilor nu trebue să înțelegem numai lipsa vagoanelor pe rețeaua căilor ferate și a celorlalte vehicule necesare transporturilor pe rețeaua drumurilor, ci neajunsurile ce le creiază technica transporturilor în vremuri anormale, când se trece la un regim special impus de interesele generale.

Ca să se ajungă la un regim normal, sau aproape normal, administrațiile c. f. din țările beligerante și neutre au luat câteva măsuri practice pentru înlesnirea transporturilor și sporirea traficului „civil", printr'o exploatare comercială rațională a căilor ferate, adaptată situației.

In acest scop s'a sporit capacitatea de transport a vagoanelor până la o limită maximă, s'a redus termenul liber de încărcare și descărcare a vagoanelor și majorarea taxelor de locație și s'au introdus programe de circulație pentru raționalizarea transporturilor, atât pe distanțe mari, cât și pe distanțe mici.

In deosebi, accelerarea circulației vagoanelor, prin obligațiunea încărcării și descărcării mărfurilor ce conțin, în timpul cel mai scurt posibil, în stațiuni, a dat și dă cele mai bune rezultate, în Germania și Italia. In condițiile acestea, parcul disponibil de vagoane este mai bine folosit printr'o circulație intensă raționalizată.

In vederea micșorării lipsei vagoanelor din cauza efectuării transporturilor pe distanțe mai mari, în Germania, direcția c. f. a intervenit pe lângă Camerele de comerț și industrie să ia măsurile economice necesare, în sensul ca mărfurile cu volum mai mare necesare unor regiuni să fie procurate din centrele de aprovizionare apropiate.

La noi însă, unde există în toate regiunile centre apropiate de aprovizionare, se impune ca administrația c. f. să ușureze transporturile mărfurilor și articolelor de primă necesitate din centrele de aprovizionare în toate regiunile, prin circulația intensă a trenurilor de marfă pe arterele principale și prin reducerea timpului de încărcare și de descărcare a vagoanelor în stațiuni. Cum sunt, în unele regiuni ale țării, centre importante de aprovizionare nefolosite din cauza lipsei mijloacelor suficiente de transport, la distanțe mari, se impune un program de raționalizare a transporturilor pe căile noastre ferate, adaptat împrejurărilor grele prin care trecem.

PROBLEMA FRONTIERELOR ETNICE

APLICAREA PRINCIPIULUI SCHIMBULUI DE POPULAȚIUNI

In problema generală a frontierelor trebue să ținem seama, mai întâi, de definirea termenului frontieră și apoi de elementele componente, care au determinat traseul ei. Dacă, după concepția populară, frontiera este o simplă linie de demarcație teritorială între state, corespunzătoare cu hotarul agrarian ce desparte două trupuri de moșii, după concepția științifică modernă, ea este o zonă ce delimitează un mediu fizic și uman, precum și domeniul suveranității unui stat pe temeiul mai multor principii și drepturi. Frontiera modernă îndeplinește apoi funcțiuni politice, juridice și administrative, atât în ordinea internă a statului, cât și în ordinea internațională. Condițiile în care frontierele delimitează mediul fizic și uman, ca și domeniul suveranității unui stat, sunt diferite.

Clasificarea frontierelor e bazată pe câteva principii și procedeuri de delimitare.

Cel mai vechi este principiul geografic-fizic, care ia în seamă mediul fizic. El a dat naștere frontierelor naturale-geografice. Aceste frontiere se împart în mai multe tipuri după obstacolele naturale ce se găsesc în zona lor și care constitue elementele lor caracteristice: munți, fluvii, râuri, lacuri, delte, mări și oceane.

In epoca modernă s'au aplicat procedee de delimitare în mediul fizic prin trasarea frontierelor pe linia de împărțire a apelor, pe linia crestelor, sau a poalelor munților, pe coastele mărilor și oceanelor, iar pe fluvii, râuri, lacuri, pe linia talwegului, pe linia mediană, sau pe linia malurilor.

Avem apoi principiul etnic, care ia în seamă mediul uman și în special, grupul etnic, sub forma de națiune. Cum fiecare unitate etnică ocupă un teritor ce-i aparține de fapt și de drept dela origina sa, frontiera sa firească, legitimă și ideală, este aceia care ar coincide pe toată lungimea cu însăși extremitatea acelui teritor. Numai într'un mediu uman ce n'a atins faza naționalității și deci nu constitue o unitate etnică stabilită pe un anumit teritor, nu se pot trasa frontiere pe temeiul principiului etnic.

Cum însă nici într'un mediu uman nu se pot trasa frontiere etnice ideale, care să separe pe toată lungimea lor o unitate etnică de altă unitate etnică, din cauza pătrunderei unor elemente străine sub forma de colonii, în blocurile naționale vecine, frontiera etnică nu există în sensul unei linii de demarcațiune absolută între etnii, ci numai ca zonă și prin ceiace încadrează.

Frontiera națională este deci etnică, nu prin ceiace taie și separă, ci prin ceiace încadrează, articulează și unește. Frontiera națională încadrează teritoriul în care a luat naștere și s'a desvoltat o unitate etnică: ea articulează și unește toate sau aproape toate elementele componente ale națiunii, într'un ansamblu armonios și de sine stătător.

Se poate însă corecta neajunsul creat de acele infiltrațiuni străine, prin schimbul de populațiuni, care, odată pus în aplicare, contribue la asigurarea omogenității naționale, la crearea de frontiere etnice stabile și definitive și la îmbunătățirea raporturilor dintre statele respective.

R. SEIȘANU

„COASTA DE ARGINT"

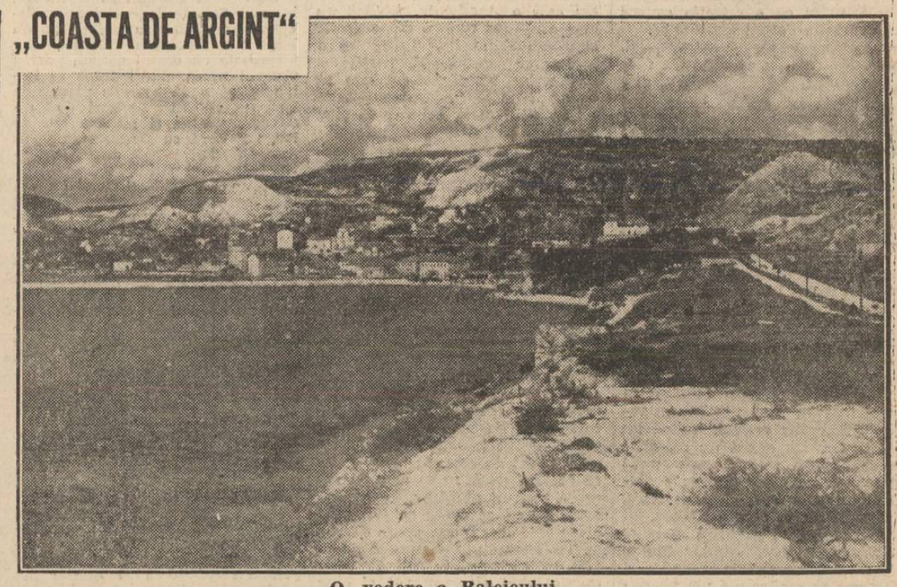

O vedere a Balcicului

CUM POATE PROGRESA ȚARA?

de ing. VIRGIL ALIMĂNEȘTIANU
Senator agricultor

In coloanele ziarului „Universul" Nr. 203 din 26 Iulie 1940, d. Prof. Ionescu Sisești, fost Ministru al Agriculturei și Domeniilor, a publicat un foarte interesant articol intitulat: „Pentru ce nu progresează Agricultura". Este strigătul unui specialist adânc cunoscător al nevoilor plugărimei, al unui om care a îndrumat agricultura țării mai mulți ani și care a luptat din răsputeri pentru promovarea ei atât ca Ministru cât și în afară de guvern.

Acel articol ar trebui cetit și recetit — învățat pe dinafară chiar— de către toți acei chemați — sau cu năzuință — spre a conduce economia țării.

Dl. Prof. Sisești reamintește mai întâiu că economia unei țări, pentru a fi completă, trebue să stimuleze și o industrie proprie care să valorifice la maximum isvoarele de energie, materiile prime și brațele disponibile ale națiunei. Industria, ca să trăiască, are nevoe de consumatori cari să-i poată absorbi produsele ei. In țara noastră peste 80% din consumatori sunt săteni cari se îndeletnicesc cu agricultura sau creșterea vitelor.

Spre a obține articolele industriale de cari au nevoe, ei nu le pot plăti decât cu produsul muncei lor, neavând altfel de venituri.

Ori, disproporția între prețurile produselor industriale și ale produselor agricole este așa de mare, încât majoritatea populației sătești, deci a țării, se vede nevoită să renunțe la produsele industriale și în consecință la orice încercare de îmbunătățire a traiului, de ridicare a nivelului de viață.

Intr'un articol ce am avut cinstea să public în coloanele ziarului Universul Nr. 170 din 23 Iunie 1940, intitulat: Se distruge Agricultura, am încercat și eu să dau un strigăt de alarmă, cu speranța că voiu fi auzit de către cei cari îndrumează economia țării.

Arătam în acel articol greșala mare și continuă pe care au făcut-o diriguitorii țării, de a nu răsplăti cum se cuvine produsul muncei celor peste 80% din locuitorii ei. Pentru a efteni traiul unei minorități de sub 20% din populație, Statul nu a admis nici-o dată urcarea prețurilor la produsele agricole, încărcându-le dimpotrivă întotd'auna cu fel de fel de taxe de export etc.

Spuneam atunci că în noua așezare economică ce ni se pregătește în Europa, conducătorii noștri să fie cu ochii în patru la întocmirea tratatelor de comerț ce vor veni și să profite de conjunctura favorabilă ce ni se prezintă azi cu privire la prețurile produselor agricole vegetale și animale.

In acest scop am cerut să nu se mai fixeze prețuri maximale pentru aceste produse, ci din potrivă, după o cercetare obiectivă a prețurilor de cost, cercetare făcută de specialiștii Ministerelor, în contradictoriu cu producătorii, să se fixeze prețurile minimale ale acelor produse, prețuri de cari va trebui să se țină seama în tratativele comerciale, sau la cumpărăturile pe cari să le facă Statul prin diversele sale instituțiuni.

Trebue să se înțeleagă de către cei chemați să conducă, că agricultura are nevoe, ca să trăiască și să progreseze, de prețuri remuneratorii.

Numai cu prețuri bune la produse, agricultorul poate să-și procure inventarul ce-i lipsește pentru a face o cultură rațională care să-i sporească cantitatea și să-i îmbunătățească și calitatea.

Numai agricultorii îndestulați pot să facă să meargă comerțul și să propășească industria țării.

O strig încă odată azi și aș striga-o de mii de ori, numai să fiu auzit și să pot să conving pe cei cari trebue, că: peste 80% din populația țării trăește din agricultură și creșterea vitelor, și că dacă acestora le merge rău, rău merge țării întregi.

(Continuare in pag. 2-a)

ANIVERSAREA A 40 ANI DE DOMNIE A REGELUI ITALIEI

S'au împlinit 40 de ani de glorioasă domnie a Regelui-Impărat Victor Emanuel. Poporul italian sărbătorește această aniversare cu sufletul plin de admirație și de dragoste pentru Suveranul lui, care în decursul celor patruzeci de ani de domnie a realizat o operă atât de strălucită și a cărui viață a fost închinată binelui și propășirii țării sale.

Sărbătorirea Regelui-Impărat este azi pentru poporul român un nou prilej de a-și manifesta în acelaș timp prin urările călduroase și respectuoase ce le adresează Suveranului Italiei, prietenia lui frățească pentru poporul italian.

Consiliul de miniștri de Marți

EXPUNEREA D-LUI PRIM-MINISTRU GIGURTU ASUPRA CĂLĂTORIEI IN GERMANIA ȘI ITALIA

Marți, la ora 6 d. a. s'a ținut un consiliu de miniștri sub președinția d-lui prim ministru ing. I. Gigurtu.

La sfârșitul Consiliului s'a dat presei următorul comunicat:

Consiliul de miniștri întrunit sub președinția d-lui prim-ministru inginer Ion Gigurtu, la orele 18, a ascultat o expunere amănunțită făcută de d. președinte al consiliului de miniștri și d. ministru al afacerilor străine asupra călătoriei d-lor și conversațiunilor cu caracter politic avute cu Führerul Cancelar Adolf Hitler și ministrul afacerilor străine al Germaniei, Von Ribbentrop la Berchtesgaden precum și asupra întâlnirii dela Roma cu Ducele Mussolini și Contele Ciano, ministrul de externe al Italiei.

In acest expozeu cei doi trimiși ai României au înfățișat rezultatele convorbirilor avute în străinătate ca și satisfacțiunea de modul cum ele s'au desfășurat, pentru interesul țării.

Consiliul de miniștri a discutat apoi calea cea mai potrivită pentru realizare practică a nouei orientări politice a țării.

Consiliul de miniștri a luat sfârșit la orele 20,45

UN ZIAR GERMAN DESPRE NOTA DE PROTEST BRITANICĂ REMISĂ GUVERNULUI ROMÂN

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 30. — **Prezentarea la București a notei de protest britanice împotriva a diferite măsuri ale guvernului român e considerată aci ca o nouă dovadă a intențiilor Angliei de a turbura opera de pace întreprinsă de Germania în Sud-Estul European.**

Comentând prezentarea acestei note, „Deutsche Allgemeine Zeitung", face diverse reflecții, în cari ia în derâdere demersul guvernului englez. Ziarul spune că și guvernul român va aprecia în același mod nota britanică, mai ales după ce și-a fixat politica sa externă alături de aceea a Axei.

Mai departe, ziarul spune că încercările Angliei de a turbura liniștea spațiului dunărean trebue puse pe aceiaș treaptă cu acelea de a provoca, prin aruncarea de manifeste, un desacord între poporul francez și guvernul Pétain.

Ziarul închee, spunând că se acordă aci destulă atenție notei guvernului britanic, adăogând că dacă guvernul român e prea puțin dispus să dea urmare amenințării britanice, Ungaria și Bulgaria vor fi cu atât mai puțin dispuse să asculte ademenirile englezilor.

DECLARAȚIILE D-LUI PROFESOR MIHAIL MANOILESCU, MINISTRUL AFACERILOR STRĂINE

REZULTATUL VIZITEI IN GERMANIA ȘI ITALIA. — „ROMÂNIA URMEAZĂ SĂ SE ORGANIZEZE SINGURĂ IN TOATE SECTOARELE SALE ECONOMICE". — MENȚINEREA PĂCII. — SCHIMBUL DE POPULAȚIE. — CUM SE VA REZOLVA PROBLEMA EVREIASCĂ

D. Mihail Manoilescu, ministrul afacerilor străine, a făcut presei următoarele declarații privitoare la vizita d-sale și a d-lui prim ministru ing. I. Gigurtu în Germania și Italia:

D. prim-ministru și cu mine am avut atât în Germania cât și în Italia o foarte bună primire, nu numai în ceeace privește formele exterioare — pline de cordialitate și de atențiune — ci și în ceeace privește înțelegerea deplină pentru țara noastră, pentru poziția ei de astăzi și pentru starea sufletească a poporului nostru în aceste vremuri grele.

Am constatat la cei doi conducători supremi ai politicei Axei satisfacția pentru orientarea de astăzi a României. Führerul și Ducele s'au interesat cu o vădită simpatie de toate aspectele vieții noastre naționale.

Pentru noi acest interes este deosebit de prețios, deoarece constitue izvorul tuturor acțiunilor viitoare menite ca — în cadrul politic pe cale de a fi creat aici în Orientul European — să asigure României o viață pașnică și prosperă.

Mai mult decât atât, chiar dacă noi am voi — cum este înțelept și firesc să voim — ca în anumite domenii, în cari avem experiență prea puțină, să intervină ingineri și alți specialiști din țările Axei, nu i-am căpăta decât cu foarte mare greutate și în chip cu totul excepțional, cedarea unor astfel de specialiști constituind un adevărat sacrificiu pentru aceste țări în care viața pulsează astăzi cu atâta intensitate.

tuații de felul acelora pe cari le-a trăit România în ultimul timp și cari s'au datorit unor împrejurări cu totul unice și particulare, nu se vor mai repeta niciodată.

Românii știu să se încline, când trebue, în fața exigențelor păcii, dar când anumite limite sunt depășite, știu să pornească și pe celălalt drum.

In ceeace privește problema de care o anumită presă străină s'a ocupat cu obsedantă stăruință în timpul din urmă, deformându-i caracterul și dimensiunile, și anume problema unei destinderi generale în orientul Europei și în special între noi și vecinii noștri Unguri și Bulgari, Guvernul crede și afirmă, din propria sa inițiativă — după cum a comunicat-o din timp și puterilor Axei — că a sosit momentul să facă odată mai mult dovada bunelor sale intenții de convietuire pașnică și amicală cu vecinii săi.

D. MIHAIL MANOILESCU
Ministrul afacerilor străine

METODA SCHIMBULUI DE POPULAȚIE

In acest sens după ce timp de 20 de ani România a făcut cea mai largă politică în favoarea minorităților ce s'a putut întâlni vreodată, Guvernul ar dori să pășească, cu mijloace și mai radicale, la rezolvirea definitivă a problemei minorităților de același sânge cu popoarele învecinate cu noi prin măsuri noui luate în spiritul și cu metodele timpului nostru. Intre acestea, măsura care a dat foarte bune rezultate în toate țările este schimbul de populație. După cum s'a dovedit pretutindeni, schimbul de populație diminuează în total sau în parte minoritățile, înlătură fricțiunile interne și externe, sporește omogenitatea etnică a țării și realizează în cadrul granițelor ei aproape o unanimitate națională.

Această metodă nu numai că nu slăbește principiul național, ci îl susține și-l întărește, realizând pentru fiecare țară un grad de puritate etnică pe care întâmplările istoriei nu l-au putut niciodată produce.

Pe această cale se păstrează și se fortifică ceeace este mai prețios pentru un popor și anume substanța lui etnică și plasma aceea fecundă din care cresc și se ridică toate formele lui superioare și specifice de viață.

(Continuare in pag. 2 a)

„LIBERTATEA DE A DECIDE ASUPRA DESTINELOR NOASTRE, NE RĂMÂNE INTREAGĂ"

In mod special țin să subliniez că, prin contrast cu atâtea legende absurde și interesate, libertatea de a decide asupra destinelor noastre ne rămâne întreagă. Independența noastră politică precum și independența noastră economică vor fi absolute în noul sistem sud-est european în devenire.

Pentru a ilustra în chip concret acest respect al puterilor Axei pentru independența popoarelor din Orientul Europei, este destul să spunem că atât la Berchtesgaden cât și la Roma, ni s'a vădit în modul cel mai clar concepția conform căreia România urmează să se organizeze singură în toate sectoarele sale economice, cu propriul său capital, cu proprii săi muncitori de toate specialitățile și cu proprii săi tehnicieni, aceasta fiind însăși condiția unei desvoltări din ce în ce mai frumoase a puterilor noastre naționale de creațiune.

Departe de poveștile despre cucerirea și acapararea noastră economică, pe cari unii iscoditori pripiți le-au răspândit atâta timp, puterile Axei nu au altă intențiune decât de a deveni clienții noștri cei mai buni și furnizorii noștri cei mai căutați.

„VOIM PACEA, DAR PACEA CU DREPTATEA ROMÂNEASCĂ"

Pe de altă parte, grija de căpetenie a puterilor Axei este păstrarea păcii în Balcani și în această grije cele două mari State cari stau astăzi în fruntea umanității, se întâlnesc pe același drum cu noi.

Voim pacea, dar pacea cu dreptatea românească. Dorim să se știe atât înlăuntru cât mai ales în afară, că întâmplări și si-

MINISTERUL DE EXTERNE LETON VA FI DESFIINȚAT

Riga, 30 (Rador).— Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:

Vice-ministrul leton al afacerilor străine, d. Lablonski, a declarat funcționarilor ministerului său, că ministerul afacerilor străine leton va fi desființat, dar este cu putință ca o secție specială letonă de afaceri străine să fie înființată pe lângă comisariatul afacerilor străine de la Moscova.

SCRIITORI ȘI ASOCIAȚII

Răspuns d-lui prof. C. Rădulescu-Motru de prof. N. I. HERESCU

Nu de mult, d. prof. C. Rădulescu-Motru, președintele Academiei Române, a publicat un articol intitulat „Politica cărții". Nu știu dacă e acum momentul cel mai prielnic de a discuta asemenea probleme. Dar sunt sigur că toți cei care au meditat mai îndelung asupra rosturilor culturii românești nu pot decât să susțină cu entuziasm ideia centrală, profesată de d-sa:

„Fiecare talent literar este un bun național, pe care Statul este dator să-l ingrijească... Dacă sunt îngrijite monumentele istorice, cu atât mai mult trebuie îngrijite izvoarele de creațiune literară".

Cum era și firesc, d. prof. Motru nu se ocupă numai de carte, adică de opere, ci și de autorii cărților, adică de oameni. La acest capitol, d-sa aduce în discuție și „Societatea scriitorilor români". Aci însă articolul său are nevoie de lămuriri și de rectificări, pe care mă simt obligat să le prezint, cu atât mai mult cu cât d-sa însuși le cere: „Aștept să se rostească mai întâi aceia care sunt direct în cauză", — așa încheie d. Motru articolul citat.

„Ce spune, despre scriitori, respectatul președinte al Academiei Române? Reproduc textual:

„La noi, scriitorii înșiși au cerut, ei cei dintâi, cu insistență, ca Statul să adopte față de carte o politică activă. Au și reușit, în ceace privește obligațiunile care decurg pentru Stat din această politică. De anul trecut s'a înființat o casă de pensiuni a scriitorilor, care asigură acestora, din bugetul Statului, pensiuni în aceleași condițiuni ca și funcționarilor. Inființarea acestei case de pensiuni, care a venit după ce „Societatea Scriitorilor Români" a primit o consacrare oficială, acordându-i-se diferite privilegii, nu mai lasă nici o îndoială asupra înțelegerii pe care de aci înainte o are politica cărții la noi. Statul nostru și-a recunoscut obligații..., cu o sinceritate și o generozitate cum nu a făcut-o până acum încă un alt Stat".

Dar, continuă d. prof. Motru, „care sunt obligațiile pe care la rândul lor și le iau asupră-le scriitorii? Se cred ei îndrituiți să primească avantagii fără a da în schimb asigurări că producția lor va fi de folos Statului? și dacă da, care sunt asigurările?

Aceste întrebări socotim că ar merita un răspuns".

Fără să-l aștepte însă, d. prof. Motru ne și arată ce crede d-sa, fiindcă, în fraza imediat următoare, adaugă:

(Continuare in pag. 2-a)

IN PREAJMA ATACULUI GERMAN IMPOTRIVA ANGLIEI

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 30. — **Rămâne afară de orice îndoială că nu s'au înșelat de loc acei cari au fost de părere că diferite evenimente politice din ultimul timp, între care trebue puse, în primul rând convorbirile dela Salzburg, n'au distras atenția celor de aci îndreptată asupra chestiunii engleze.**

O dovadă despre aceasta o constitue fără îndoială pregătirea continuă a atacului împotriva Angliei și acțiunile premergătoare acestui atac, cum ar fi raidurile continue ale aviației germane, precum și activitatea neobosită a flotei germane. Se accentuează mai ales faptul că activitatea neintreruptă a aviației germane constitue o dovadă de netăgăduit a superiorității acesteia în domeniul aerului.

Persistă deasemeni convingerea că atacul împotriva Angliei se va produce cât mai neintârziat, iar unii sunt chiar de părere că atacurile continue ale aviației germane trebue considerate ca prima fază a marei ofensive împotriva insulei britanice.

In ce privește raporturile dintre poporul englez și guvernul Churchill se crede acum aci în genere că acesta din urmă va continua să rămână la putere.

Boala d-lui Chamberlain face de asemenea să se întrevadă că d. Churchill va putea să-și exercite acum o influență nestânjenită asupra partidului.

Atitudinea partidului laburist e considerată de asemeni ca o dovadă că există acum în sânul conducătorilor politici englezi un acord desăvârșit în ce privește continuarea războiului.

Cercurile neutre observatoare din Berlin acordă o deosebită însemnătate tuturor acestor fapte, considerându-le ca momente favorabile pentru începerea acțiunii germane împotriva Angliei.